

Waarom we mondkmaskers nu aanbevelen

Pierre Van Damme, Erika Vlieghe, Niel Hens en Marc Van Ranst verdedigen het mondkmaskerbeleid. Er is een goede reden waarom maskers eerst niet verplicht waren.

Mondmaskers maken deel uit van de exitstrategie, en gaan dan ook vlot over de toonbank. © reuters

PIERRE VAN DAMME,
UAntwerpen,
ERIKA Vlieghe, Univer-
sitair Ziekenhuis Antwer-
pen, **NIEL HENS,** UAnt-
werpen, **UHasselt,**
MARC VAN RANST, KU
Leuven

Er zijn evenveel standpunten over mondkmaskers als er Belgen zijn. We lezen de bijdragen van Paul De Grauwe heel graag, als ze over economie gaan. Als hij het over mondkmaskers heeft, is meer duiding nodig. In een opiniestuk in deze krant wees hij op enkele contradicties en inconsistenties in het mondkmaskerbeleid (*DS 5 mei*). De situatie voor de lezers en burgers dreigt zo helemaal onduidelijk te worden. Wellicht zal dat aan de communicatie van de experts liggen, of misschien aan de perceptie van enkelen.

Laten we daarom nog eens kijken naar verschillende fases van de epidemie. Die opdeling

helpt enorm om de standpunten over mondkmaskers goed te begrijpen en te duiden.

Niet nutteloos

De eerste fase van de epidemie, was – dat zijn we bijna vergeten – die van 'blijf in je kot'. Die officiële fase startte op 13 maart met de strikte maatregelen die de Nationale Veiligheidsraad afkondigde: een Belgische lockdownversie, met maximaal thuiswerken, minimaal buitenkomen, de sluiting van alle winkels, geen mas-sabijeenkomsten. De ziekenhuizen hadden de nodige maatregelen getroffen, intensieve zorg had haar capaciteit gemaximaliseerd en we zagen de curve dag na

dag toenemen.

We lezen de bijdragen van Paul De Grauwe heel graag, als ze over economie gaan

In die situatie moesten maskers voorbehouden blijven voor gezondheidswerkers. Het is essentieel dat zij een masker kunnen dragen in thuissituaties waar ze een patiënt moeten verzorgen en

waar geen anderhalve meter afstand kan worden gegarandeerd. Voor wie dan sporadisch op straat verscheen, was een masker inderdaad niet aanbevolen: die had geen contact met derden en kon de veilige afstand van anderhalve meter respecteren. Het is evenmin vreemd dat de [Wereldgezondheidsorganisatie](#) en het European Centre for Disease Control maskers in zulke omstandigheden enkel en alleen aanraadden voor de specifieke situaties die we hierboven beschrijven.

Als we iedereen in de eerste fase hadden verplicht om een mondmasker te dragen, dan zouden we een verkeerd signaal gegeven hebben, en riskeerden we dat er onvoldoende maskers zouden overblijven voor de gezondheidswerkers. En het is ook niet omdat er in die fase van de epidemie geen mondmaskers werden aanbevolen voor de gewone burger op straat, dat je daarom mag besluiten dat mondmaskers nutteloos zijn. De situatie van fase één vergelijken met 2009, de Mexicaanse griep, gaat evenmin op, omdat we toen geen lockdownscenario hadden, en iedereen vrij en vrolijk op straat kon blijven rondlopen.

Geen communicatietruc

De volgende fase: de maatregelen van 13 maart zijn versoepeld. We gaan van 'blijf in je kot', naar 'blijf afstand houden' ... en beseffen dat dit op de werkvloer, in de winkel, op straat en op het openbaar vervoer niet evident is of niet lukt. De regels zijn nog steeds: blijf thuiswerken indien mogelijk, blijf op anderhalve meter afstand van derden, was geregeld je handen. Als afstand houden niet lukt, draag dan een mondmasker.

Niet het nut van een mondmasker is veranderd, maar wel de fase van de epidemie. De situatie is anders. Als we nog steeds in een complete lockdown zaten, dan zouden we de mondmaskers nog steeds voorbehouden voor onze gezondheidswerkers, zelfs nu er voldoende maskers zijn. Laten we de zaken niet verdraaien.

Dat je de gewone stoffen mondmaskers draagt om anderen te beschermen, is geen nieuwe uitvinding van beleids mensen of een zoveelste communicatietruc. Als je in ruimten komt die druk zijn, zoals het openbaar vervoer, en je zit niet met drie mensen in een wagon, maar met dertig, dan is het voor elkaar belangrijk dat iedereen een mondmasker draagt. Dat verplichten heeft pas zin als je de minimale afstand niet langer kunt respecteren, met andere woorden, als je niet langer in je kot zit, maar naar buiten komt en het drukker wordt. Niet echt een contradictie, maar pure logica.

Dat we nu maskers aanbevelen, terwijl de curve (gelukkig maar) stilaan naar beneden komt, is evenmin tegenstrijdig. Het is noodzakelijk omdat we versoepelen, meer buiten zullen komen en dus elkaar meer zullen moeten beschermen. Of toch als we niet willen dat de curve snel weer stijgt. Misschien is logica in de economie anders dan in de wereld van de epidemieën. Kritiek is gemakkelijk, maar brengt ons niet dichterbij een oplossing, integendeel – ze leidt tot nog meer onbegrip en onduidelijkheid.

Ook wij kijken vooruit, proberen opbouwend tussen te komen, de rangen te sluiten om met zijn allen op een positieve en constructieve manier deze bijzonder moeilijke en unieke situatie met beide handen dag en nacht aan te pakken.